

Askel kohti akkujen ja paristojen kiertotaloutta

Akkuasetus maalissa
– sopu syntyi 4. poliittisessa trilogissa 9.12.

Jätealan yhteistyöryhmälle 16.12.2022

Jouni Nissinen

Akkuasetusehdotuksen tausta ja tavoitteet

- Ehdotuksella on kolme keskeistä tavoitetta:
 - Sisämarkkinoiden toiminnan vahvistaminen; tasapuoliset toimintaedellytykset ja yhteiset säännöt → oikeusperusta SEUT 114 artikla (sisämarkkina) <=> täydennetty ympäristöoikeusperustalla (SEUT 192(1) artikla) tuottajavastuuluvun VII osalta
 - Kiertotalouden edistäminen
 - Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten vähentäminen akkujen elinkaaren kaikissa vaiheissa
- Lisäksi pyritään nykyaikaistamaan akkuja koskevaa EU:n lainsäädäntökehystä → kumotaan ja korvataan paristo- ja akkudirektiivi 2006/66/EY

VIIME METREILLÄ mukana myös ehdotuksia EU-maiden rajat ylittävään tuottajavastuuseen. Hankala asia, joka läikkynee yli ELV- ja WEEE-uudistuksiin... Myös kysymykset nettimarkkinapaikoista jäänevät osin tulevassa sääntelyssä ratkaistaviksi

Paljon delegoituja ja toimeenpanosäädöksiä, vaikka yritetty pitää minimissä. Siksi ”kaksoismääräajat”

Akkuasetuksen myötä paljon muutoksia

- 5 akkukategoriaa: kannettavat akut, kevyiden sähkökulkuneuvojen LMT-akut, autojen ”käynnistysakut” (SLI), sähkökulkuneuvojen käyttövoima-akut (EV) ja teollisuusakut
- tavoitteena parantaa sekä turvallisuutta, kestävyyttä, tuotetietoa että markkinoita
- akuille myös suorituskykykriteereitä ja tiukempia rajoituksia elohopeaan, kadmiumiin ja lyijyyn

Käytettyjen akkujen keräystä ja kierrätysraaka-aineiden käyttöä lisätään

- akkujen keräystavoite nousee portaittain nykyisestä 45 %:sta
=> 63 % 2027 ja 73 % 2030
- LMT-akuille keräystavoite 51% 2028 ja 61% 2031
- isommissa, esimerkiksi autojen käyttövoima-akuissa talteenottotavoite koskee kaikkia akkuja
- Keräykseen vienti aina maksutonta kuluttajalle
- 2030 loppuun mennessä komissiolta arvio kertakäyttöparistojen kieltämisestä

Materiaalien talteenottotavoitteet

- materiaalikohtaisia talteenottotavoitteita sekä käyttöosuusvelvoitteita akkujätteestä otettujen kierrätysraaka-aineiden uudelleenkäytölle uusien akkujen tuotannossa.
- akkujätteestä talteen otetulle litiumille tavoite 50 % 2027 ja 80 % 2031, mutta varauma teknisistä ja markkinasyistä tehtäville tavoiteprosenttien korjauksille
- **käyttöosuusvelvoite (sekoitevelvoite)** siirtymäajan jälkeen, koboltti 16 %, lyijy 85 %, litium 6 % ja nikkeli 6 % valmistusvaiheen ja käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen (post-consumer) jätteistä
- ... EU:n laajuinen panttijärjestelmä selvitettäväksi vuoteen 2027 mennessä...

Tuotetieto lisääntyy

- pienempiin paristoihin ja akkuihin QR-koodipohjainen tietojärjestelmä
- LMT-akkuihin, yli 2 kWh teollisuusakkuihin ja EV-akkuihin lisäksi digitaalinen ”akkupassi”, jossa myös korjaus- ja käyttöhistoriatietoja

=> laajat tietovaatimukset

- Akkujen valmistajille tulee myös velvollisuus kertoa akkujen elinkaaren hiilijalanjälki. Tämä koskee EV-, LMT- ja yli 2 kWh ladattavia teollisuusakkuja

- Maailma menee eteenpäin, tuotetietoa koskevia artikloja 64 ja 65 kirjoitettiin jo uudelleen...

Korjaaminen/ korjauttaminen helpottuu

- Kännykkä- ja vastaavien pienakkujen vaihtaminen ja asentaminen tuotteeseen helpottuu. 3,5 vuoden siirtymäajan jälkeen kuluttajan pitää voida tavanomaisilla työkaluilla vaihtaa akku itse
- LMT-akkujen tulee olla ammattimaisten korjaajien vapaasti vaihdettavissa (= ei ohjelmallista paritusta)

Due diligence

- raaka-aineiden vastuullinen hankinta korostuu, minkä katsotaan olevan eduksi suomalaiselle akku- ja raaka-ainetuotannolle.
- Pk-sektori pois lukien akkujen markkinoille saattajien täytyy ottaa käyttöön due diligence (asianmukainen huolellisuus) –periaatteiden mukaiset toiminta- ja raportointiperiaatteet. Ne pohjautuvat YK:n ja OECD:n ohjeistukseen ja pyrkivät ennaltaehkäisemään sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia kolmansissa maissa ja tarjoamaan ratkaisumalleja, jos jotain kuitenkin tapahtuu.

(EU:ssa valmisteilla myös yleinen CSDDD, Corporate Sustainability Due Diligence Directive)

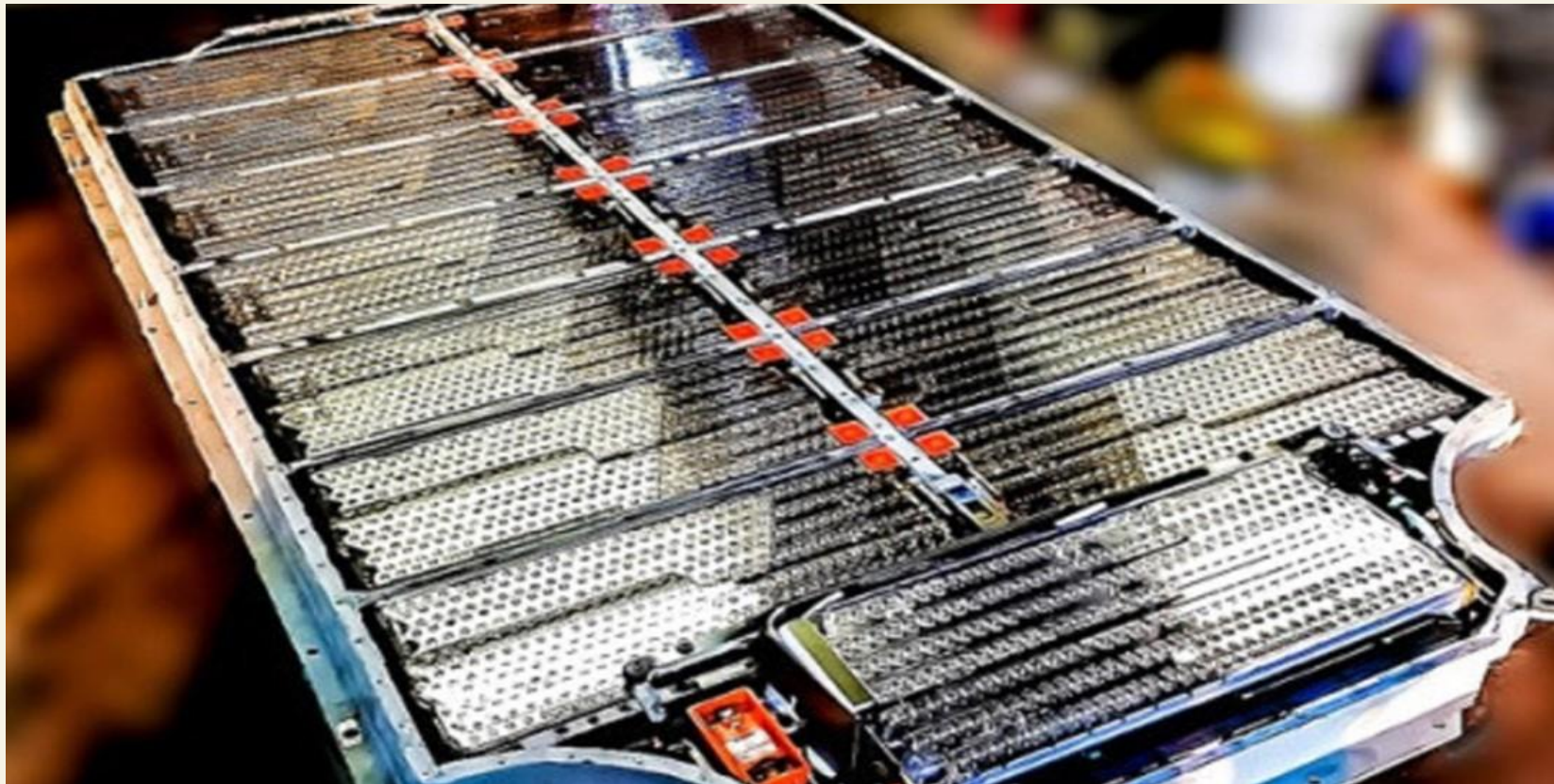
Seuraavat askeleet

- Käsittely 10.12.2020–9.12.2022. Takana noin 70 jäsenmaiden ympäristötyöryhmän (WPE) kokousta ja noin 35 teknistä trilogia...
 - Pysyvien edustajien komitea Coreper hyväksyy sovun, sitten käännökseen
 - Käännösprosessi noin 8 viikkoa. Myös teknisiä korjauksia tekstiin
 - Europarlamentin ja ministerineuvoston hyväksynnät
- ⇒ Viralliseen lehteen ja voimaan. HUOM! Eri mittaiset siirtymäajat.

⇒ Infotilaisuuksia sidosryhmille, varmaan luku kerrallaan tms.

Lisätietoja

Tesla Model S battery (Tesla)

Jouni Nissinen, jouni.nissinen@gov.fi, puh. 050 325 5976

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment